

Rok 2020 v přehledu

Když jsme v loňském roce (2019) nabídli našim čtenářům nový formát posledního čísla zaměřený na souhrn toho nejdůležitějšího ve vztahu k oboru Anesteziologie a intenzivní medicína, bylo naším záměrem založit tradici. Tradici, při níž by předplatitel časopisu dostali na vánoční svátky a pro přelom starého a nového roku do rukou jakési bilancování uplynulého období z pera pokud možno co nejpopulárnějších odborníků. Proto jsme i letos pro naše čtenáře připravili pro šesté číslo soubor vyzvaných přehledových článků hodnotících nejdůležitější výzkum, publikace a doporučení za uplynulé období. Stejně jako v minulém roce jsme proto oslovili různé odborníky nebo odborné skupiny, které se dlouhodobě věnují v rámci svých vědecko-publikačních aktivit jednotlivým odnožím anesteziologie, intenzivní medicíny a příbuzných oborů algeziologie a urgentní medicína s cílem poskytnout našim čtenářům rámcovou představu o nejdůležitějším vývoji v dané problematice. Naším cílem ovšem není pouze poskytnout soubor či rešerši názvů a základních charakteristik nejdůležitějších publikací. Cílem je nabídnout čtenářům i osobní pohled, interpretaci výsledků a jejich zasazení do kontextu celé problematiky tak, jak ji příslušný autor či autorská skupina vnímá. Na tomto místě je nutno zmínit, že publikace, tak jak je nyní časopis Anesteziologie a intenzivní medicína přináší, prošly pouze základním zhodnocením úzkou redakční radou a nikoli faktickým recenzním řízením a oponenturou jiných odborníků. Domníváme se, že u článků tohoto typu je jistá míra osobního (byť nekorigovaného) pohledu osobností našeho oboru přínosná.

Při zpětném hodnocení uplynulého roku 2020 samozřejmě nelze odhlédnout od toho, že nás tvrdě zasáhla pandemie onemocnění COVID-19. Příběhy, které ještě donedávna patřily do říše post-apokalyptické science fiction, v níž se po Zemi šíří virová nákaza likvidující lidstvo, sice našťěstí zatím zůstávají na knižních stránkách. Nicméně průběh pandemie nám jasně ukázal, jak málo jsme připraveni čelit takto rychle se šířící infekci a jak křehká je globální společnost. My, lékaři, sestry a ostatní personál odborností anesteziologie, intenzivní a urgentní medicína jsme stáli od počátku v jádru dění a byli skutečnou první linií. V řadě institucí to byla právě resuscitační oddělení, kdo ve spolupráci s infektoLOGY určoval nejdůležitější organizační kroky. Jen díky našemu nasazení a promptní reakci se podařilo udržet péči o všechny potřebné. Bohužel, onemocnění, kterému stále čelíme, je extrémně záložné: u některých jedinců probíhá v tak lehké formě, že ho postižený téměř ani nezaznamená, naopak u jiných vede ke smrtícímu respiračnímu selhání, které pokud jej pacient přežije, tak ho bude pravděpodobně

nadosmrti invalidizovat fibrotizací plicního parenchymu. Kauzální léčba je vzdor maximální snaze zatím spíše v nedohlednu. Období obou vln COVID-19 tak bylo pro nás a náš personál náročné nejen fyzicky při nutnosti dlouhých hodin strávených v ochranných oblecích, ale hlavně psychicky, kdy se řada z nás každodenně setkávala na pracovišti s těmi nejtěžšími případy, s nedostatkem personálu, zdrojů a energie obecně. Za toto všechno patří všem, kteří se na péči o masu pacientů s COVID-19 (ale samozřejmě i všemi dalšími onemocněními) podíleli, všechna čest a poděkování. Na sklonku roku nám nezbývá než si přát, aby naše snahy v boji s COVID-19 byly úspěšné a došlo k útlumu pandemie a náš život se tím vrátil do klidnějších kolejí. Jisté ovšem je, že nebudou stejné jako na sklonku roku 2019. Naš obor v uplynulých měsících jasně prokázal, jak významnou roli hraje v organizaci zdravotní péče a v mnoha věcech již nebude cesty zpět. Některá opatření (koordináční činnost, vzájemná komunikace napříč provozy intenzivní péče atd.), která vznikla možná často narychlo a hekticky, se ukazují jako velmi dobře využitelná pro „mírový“ provoz a měli bychom napnout veškerou zbývající energii k jejich zachování, neboť naše specializace ukázala, že ve zdravotní péči skutečně nemá náhražku.

Na závěr trochu opatrného optimismu. Blíží se konec roku a s ním kromě svátků i bilancování a nová předsevzetí. Doufáme, že Vánoce již budou ve větším klidu, než tomu bylo za poslední tři čtvrtě roku, a přejeme vám všem jejich spokojeně prožítí a krásnou sváteční pohodu. Co se bilance a předsevzetí týče, za redakci můžeme konstatovat, že se nám letos podařilo s novým vydavatelem stabilizovat vydávání jednotlivých čísel a významně zlepšit grafickou podobu časopisu. Do budoucna uděláme vše pro to, aby časopis zůstal výkladní skříň ČSARIM a ČSIM. Nadále bude platformou pro publikaci výsledků vašich prací i zdrojem zajímavých informací v celém spektru oboru. V příštím ročníku bude ponechán dosavadní rozsah a členění obsahu, nemění se ani cena. Konečně bychom rádi poděkovali všem autorům rukopisů za jejich práci, recenzentům za jejich obětavou činnost a členům širší redakční rady a editorům jednotlivých sekcí za pomoc při přípravě a sestavování každého čísla před odesláním do tisku.

V novém roce 2021 přejeme tedy vám všem hodně štěstí, zdraví a úspěchů, sobě za redakci hodně autorských příspěvků a spokojených čtenářů. Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit.

Za redakci (v abecedním pořadí):
*Astapenko David, Beneš Jan, Černý Vladimír,
Kosinová Martina, Málek Jiří*